

Издаје Недјељом.

Цијена:
За ПРВУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
по годину 6 ф., на по год.
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.

За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
подину 20 франака, на по
године 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се у
плаћеним писмима непо-
средно администрацији «Гл.
Црногорца» на Цетиње, а
може се и картом упут-
ницом на пошту у Котор.
Дописки шаљу се уредниш-
тву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новч. За огласе веће
и на дуже вријеме мање.

ЦЕТИЊЕ, 1. Октобра.

За Бисмарка може се данас рећи, да је на врхунцу својих дипломатских успјеха.

Око њега обрће се политички свијет у својој вишини; Јевропа му највећим дијелом својим стоји на услузи; силе јевропске, велике и мале, већином су у његовом табору и понајмјештани су гдје која треба према његовијема плановима.

Привући к себи све што може послужити тијема плановима, а осамити своје противнике, с којима погодбе нема нити је бити може, — то је Бисмарку пошло за руком да не може бити боље.

Ту у првој линији стоји Францеска, коју Бисмарко никако из ока не губи. Он јој је франкфуртским уговором крила поткресао, надајући се можда, да та крила нигда порасте не ће, те да Францеска нигда не ће моћи полетјети.

Преварио се — као човјек.

Францеска је су пет милијада збацила са себе Бисмарка, који је мислио да ће јој за дуго стојати погом на прсима и не дати јој да одахне. Францеска је луте ране своје преболела. Њој су крила опет порасла.

Та крила на ново везати, сапети, и на тај начин онемогућити нови полет Францеској — то је био нови задатак, достојан једнога Бисмарка.

Он га је ријешао. Он је с једне стране Францеску тиснуо у далеки свијет и заплео је у ратове с далекијема народима, с очевидном намјером, да она тамо опрли себи крила, да истроши своју снагу, да изнемогне и постане неспособна за луту метдан на Рајни.

Љути бојеви у Тунису, на западној страни Африке у Конгу, на источној у Мадагаскару, и сад у Анаму на првеној ријеци, то су свезгодне замке које је Бисмарко понајмјештао Францезима и у које су они упали.

Францези су успјели у тијем колонијалним ратовима; они ће по свој прилици успјети и на првеној ријеци. Али је и Бисмарко потпуно успио; они су за њега радили тако ревносно као да их је потплатио. Они су се истрошили, измождили, ослабили — а то је оно за чим је Бисмарко вазда ишао.

Да би иронија била потпуна, Бисмарко је сваком приликом похваљивао и подуширао та колонијална подухваци Францеска, а наивни министри францески вазда су се ријечма пуним топлога признања и дубоке благодарности пред народнијема представницима одазивали том — пријатељству Бисмарка.

Док је Бисмарко на тај начин Францеску потезао у страни и далеки свијет и помогао јој тамо да се побједоносно добро оклапи, дотле је на другој страни из свијех сила радио да Францеска остане у Јевропи сама и, ако је могуће, да се завади са свјема својим сусједима и са пријатељима дојакошњијема.

И у томе је потпуно успио.

Сви францески листови — а то је најбољи доказ онемо што хоћемо да кажемо — признају, да Францеска данас стоји усамљена у свијету. Па не само што је усамљена, него је још опасана ланцем сусједа, који се данас не могу никако сматрати као пријатељи њени.

Ту је у првом реду Италија, земља од старине пријатељски расположена према Францеској, народ латин-

ски, исте крви и племена са народом францеским, исте живости и топлоте темперамента, истијех прогресивних тежења у будућности.

Па како стоје данас једна према другој?

Вјешти Бисмарко баца туниску кост међу њих и — завада је готова. Сувише заплаши краља талијанскога републиканскијема минама које се из Францеске копају испод земљишта талијанског, и — распјен би готов. Италија — бар официозна Италија — поће у са свијем неприродни савез њемачко-аустријски, а окрену леђа својој природној савезници, својој старој пријатељици: Францеској.

Други један народ, такође латинскога племена а сусјед Францеској, био је у потоње доба срцем и душом наклоњен Францезима. Имајући тај народ за пријатеља свога Францезима је у случају невоље било сигурно јужно плече.

Сада је и то друкчије. И ту је Бисмарку пошло за руком, да заплаши младога краља републиканским минама францеским, а да би се провала међу Францеском и Шпањолском још више развалила, Бисмарко вјешто подметне Францезима замку давши паченовати младога краља шпањолског за пуковника-сопственика једне регименте у Штразбургу.

Францези се дадоше ухватити у ту замку. Кад је краљ шпањолски ступио у Париз као гост францески, дочекаше га свакојаким грдним и срамотним ријечма, те мораде увријеђен тако рећи побјећи из Францеске.

Увреда краља шпањолскога — увреда је народу шпањолском. Дојакошњи пријатељи постадоше непријатељи Францезима. Краља свога, којему се прије много зајмјерало што некако нагиње к Нијемцима, сада дочекују Шпањолци с највишим одушевљењем, кличу у славу Нијемцима а на срамоту и погуду Францезима.

Ето нова добит за Бисмарка, нови пораз за Францеску. Иза Пиренеја Францеска нема више пријатеља, и у случају рата с Њемачком, ко зна не ће ли се Шпањолска објесити о рамена Францезима као сини камен.

Ни то још није било доста, него се и са мањим сусједима, као што је Швајцарска и Белгија, траже и налазе свакојаке ситне задјевице, које су се на жалост већ до тог степена заоштриле, да већ ни с те стране Францези не могу рачунати на пријатеље.

Остаје још једино нијемо и глухо море и иза њега горди Албион. Но и овај је све прије само не пријатељ Францезима, јер вјешто су тиснути Францези у заплете баш на онијема странама, гдје ће доћи у сукоб с моћним и раширеним преко цијелога свијета интересима инглеским, као што је Мадагаскар у Африци, а нарочито Анам у Азији. У овој потоњој покрајини једва да ће ишта моћи урадити Францези без споразума са Инглезима, а да до тога споразума никако не дође, о томе ће се умјети постарати Бисмарко боље но ико.

И тако Бисмарко је постигао, што је хтио: Францеска данас стоји у свијету сама, а окружена ода свуд самијема противницима.

Бисмарко би данас могао весело заплјевати пјесму: срце моје, шта ти још фали?

Могао би, да није хладнога и студенога сјевера који му грло стеже. На том сјеверу стоји једна сила, колосална и непомична, коју до данас нико

на свијету није могао оборити, па ни сами горди Наполеон, те је половину свијета против ње дигао.

Та сила не миче се данас никуд, не пријети никоме, али Бисмарко зебе од ње и не може у њој да сматра свога пријатеља.

И ту силу усамити и одвојити од пријатеља њених, задатак је данашњи Бисмарку, и сви га хвале да је срећно ријешао и тај задатак.

Прије свега Бисмарко је везао за себе Аустрију, а послје Италију, па кажу и Шпањолску, а опет уз Аустрију кажу да је везао Румуњску, па чак и Србију и Бугарску, — све саме дојакошње пријатеље и савезнике свога сјевернога противника.

Не знамо стоји ли то баш тако; али ако стоји, онда је донета и Русија усамљена.

Истина, Русија не ће баш многе сузе пролијевати зарад те усамљености, ма доста је да се Бисмарко и његови савезници томе радују.

Али има нешто што ту радост прилично мути. Ту је прије свега — Копенхаген, а он значи да Бисмарко још није све планете и комете и трабанте око себе прикупио. Још има неко у Јевропи, који се није везао за стојер Берлински, који стоји одријешених руку, а тај неко — није маленост.

Како би било, кад би Дон-Булова пуна кеса ступила у савез са царством од сто и једнога милиона, са царством у којем сунце не залази? Како би било, кад би се једнога дана нашли у савезу фактични господари источне и западне полукугле земаљске? Би ли шта значајно према њима вас савез средњејевропски?

То су питања, од којих може да ухвати чивутска грозница и самога Бисмарка.

Осим тога, ваља још нешто да се уочи.

Вели се, да је Бисмарку пошло за руком, да Францеску и Русију осами.

Добро! Но како би било, ако би се ти самци у невољи нашли, ако би их зближила и примакла једнога к другом заједничка напаст, те од два растављена самца постали спојени близанци? Како би онда било око срца онијема који данас ликују над осамом Францеске и Русије?

Успјех не треба никад да заслужи човјека, најмање државника. Њему нити треба пријатељ да се одвећ радује, нити непријатељ да много зебе од њега. И овдје важи потпуно она народна: у добру се не понеси, а у злу се не поништи.

Бисмарко је данас на врхунцу својих дипломатских успјеха, то је цијела истина. Но на врхунцу несвијест хвата, с врхунца се лако пада дубоко. Зграда, коју је Бисмарко оградно, дивна је за гледање; обожаоци и пријатељи његови не скидају ока с ње, па можда и не виде и не чују „шта се све иза грма ваља“.

Ко зна, није ли та зграда на пијеску зирана, није ли од карата саграђена?

Први јачи вјетар могао би је распухати. Први озбиљни сукоб у Јевропи могао би расточити на комаде цијели тај вјештачки састављени систем од савеза.

Невоља је велики мајстор у животу људи и народа. Често људи и народи из доколице граде куле по ваздуху, а невоља дође на их за час поваља.

Чини нам се, да ће невоља, када наступи, и данашњим савезима у Јевропи дати са свијем други облик, па ће бити оно што благовјест хришћанска прориче: да ће пошљедњи бити први, а први пошљедњи!

Хрватска ствар.

Војничким притиском краљевскога комесара генерала Рамберга може се рећи да су савладане и угушене побуне у Хрватској. Међу тијем, хрватска ствар расправља се у Будимпешти уставним путем, и у тој расправи, која се води на угарском сабору, учествује већина хрватскијех заступника тога сабора. Преговори ради споразумљења између Хрвата и Мађара отпочели су најприје у конференцијама обојстраних клубова, а за тијем су настављени у партијским конференцијама, и сада се ствар већ расправља у самоме сабору. Споразум је постигнут узајамним попуштањем, при чем наравно добија она странка која је у сили, а губи противна која нема силе у рукама.

Да народ хрватски није задовољан с тим споразумом постигнутим у Будапешти, то се види јасно по многијем знацима. Прије свега ни сви заступници хрватски нијесу се изјавили да су сагласни са резолуцијом, која служи за темељ споразуму, а међу њима има их, који су због тога и мандат свој на заступство у угарском сабору положили.

Како је пак у самој Хрватској примљена та погодба за измирење, види се јасно из једнога чланка, који доноси „Обзор“ под насловом „Српшено је!“ Како се из тога чланка разговјетно може разабрати не само данашњи положај у Хрватској него и расположење народа, то ћемо га овдје у цијелости донијети. Ево га:

„По јучерашним брзојавкама из Будапеште погодили се наши заступници са г. министром Тисом. Он ће дати поскидати садање грбове с мађарским написом, хрватскога законитога написа не ће успоставити, опасно стање у Хрватској се обуставом устава има и надаље остати, за злоупотребе у финансијалној управи и у опште у управи заједничкој не ће се ни питати. Остаје све при старом.“

Да, остаје све при старом: наши заступници нијесу се још ни сада памети научили; они ће долазити у Будапешту, антипамбирати код министара, који ће их на зеленој узи водити као и прије, доћи ће у мађарски сабор, расправљати о чем год Мађари хтједну, побирати ће припадајуће им дневнице и станарину, што је за њих главна ствар. Пештанске су новине јавиле, да је наших заступника, кад су дошли у Будапешту, први посао био, да побегу своје дневнице и станарину. Кад се плаћа прими, мора се и посао обавити: мора се ићи у сабор, и заборавити на Хрватску.

Госп. Мишкатовић и другови, како су се у Загребу јуначили! Какове су изјаве ковали! Славни Виргил није ни знао, да је за њега и за остале хрватске заступнике написао једну истиниту изреку. У Загребу: parturiunt montes (надимљу се горе); у Будапешти: nascitur ridiculus mus (рађа се смишљени миш)!

Веле наши заступници, да су се увјерили, да ће угарски министар-пресједник у Хрватској успоставити уставно стање. Под тим се не може друго разумијевати него дигнуће кр. комесара. То ли је оно, за што је на ноге устајао наш народ од Драве до Уне, изјављујући, да воли умријети него умирати? То ли је оно, за што је госп. Мишкатовић с друговима ковао познате изјаве? Брига њега за народ, ад тим више за себе! Казаћемо му дакле, да кад је ковао изјаве, онда још кр. комесара ни „неуставнога“ стања није ни било, све је то послје његове „изјаве“ настало. Или дакле није имао разлога „изјаве“ правити, или сада лудо ради, кад се задовољава с обећаном „успоставом уставнога стања“.

Било је вријеме, кад се је г. Мишкатовић ругао Пољацима у бечком рајхерату, које је тадањи министар и канцелар г. Бајет за нос водно лијеним обећањима. Није ли г. Мишкатовић гори од свих тадањих Пољака?

Неки господар обичавање свога пса излунати само за то, да га развесели. Како то? Та кад га је пустио, онда је пас

Још дуго и много тог новог добротвора народног!

Друштво ово изгубило је 10. Марта ове год. свога ревнивог члана Николу Станисављевића, који је од сеобе матичине у Н. Сад готово једнако био члан управног одбора. Управни одбор учествовао је на погребу његовом и оставио је у замишљању тугу за губитком тако вренога и у вршењу својих дужности тако савјеснога члана управног одбора.

Његова преузвишеност г. министар унутрашњих послова отписом својим од 3. XII. 1882 бр. 64106 одобрио је избор д-ра Ђорђа Натшевића за предједника „Матице Српске“.

Високо кр. уг. министарство просвјете и црквених послова наредбом од 17. Фебруара о. г. бр. 2812 одобрило је с неким малом измјеном прорачуне о заједничким управним трошковима, о фонду Јовановићевом и Костићевом, и дозволило, да се принос појединих фондова под управом матичином на заједничке управне трошкове може ставити у издавање.

Високо кр. уг. министарство финансије отписом својим под бр. 5630 на молбу овога друштва одобрило је, да се преостали државни дуг, укњижен на кући матичиној у износу од 2500 фор., заједно са каматама у полугодишњим ратама од 500 фор. може отплаћивати тако, да се пошљедња рата намири 1. Јануара 1886. Ако се пак ма који од ових термина не би тачно одржао, то ће се цио дуг путем ескзекуције наплатити. Према тој наредби упућена је благајница, да о отплати тога дуга бригу води под одобреним условима.

Високо кр. уг. министарство просвјете и црквених послова доставило је до знања овеоме друштву, да је на мјесто Андрије Флата, умировљеног великог жупана новосадског, поставило великог жупана Феликса Парчећића за владниог пошљеника за стипендијски фонд Саве Текелије. Чланови књижевног и управног одбора под предвођењем потпресједника друштвеног поздрављају су новог вел. жупана приликом свечаног доласка његовог у Нови Сад 8. XI. 1882 и од њега су добили одговор, да ће пријатељ бити овеоме друштву, коме је задатак да шири просвјету, а ширењем просвјете унапређује се и општа просвјета у овој земљи.

Његово високопресвештенство г. Василијан Петровић, епископ бачки, желећи по својим силама потпомоћи цијелу друштвену, положио је за чланство матичино 100 фор. и обећао је, да ће се Матице чешће сједити.

На позив одбора за пренос востију Стевана Ђубише у Будву одредио је управни одбор 30 фор. и на ту цијелу купиће се и добровољни прилози међу члановима матичиним.

Књиговођи друштвеном А. Поповићу и секретару А. Хаџићу изјавила се захвалност на ванредном труду њиховом око састављања разјашњења на прве и друговрсне примједбе министарског рачунарства на рачуне фонда Текелијиног, Јовановићевог и Костићевог за године 1865 до 1874, и одређено им је по 150 фор. за тај велики и тежак посао.

На рекуре против наложеног плаћања еквивалента одобрила је финансијска управа, да се само половина еквивалента плаћа, а то је $\frac{2}{10}$ процента од вриједности матичине куће.

Благајница друштвена више је пута из ненада прегледана и увијек је у најбољем реду нађена, па како је приликом сконтровања одбор увидио, да је каса сувише мала, да би се могле све обавезнице и исправе у њу zgodно смјестити, то је

набављена нова већа каса, која садашњим благарничким потребама одговара, а стара каса продана је Друштву за српско народно позориште за 140 фор.

Фискалу друштвеном д-ру Илији Вучетићу изречена је захвалност, што се као извршилац пошљедње воље Петра Коњевића постарао да се оставина тако брзо расправила, и у име признања његовог труда одређена је и њему и његовом заступнику у Пожези адвокату Фрањи Топаку сваком посебице награда од 100 фор.

Фонд Текелијин стоји још једнако под руковањем овога друштва у толико, у колико се овде воде дневници о примљеним и издавању, који се свакога мјесеца шаљу горе министарству, а тако исто и прикупљени новац, чим достигне своту од 1000 фор.

Осим тога обавио је управни одбор многе послове, који су се тицали или саме „Матице“ или управу још повјерених заклада, дописујући са различитим властима и представке и извјештаје пишући министарству и другим званима, с којима је у заступању матичином у додир долазио.

На пошљетку ми је напоменути још, да је управни одбор повјерени му посао савјесно обављао и својим дужностима увијек одговарао и да се број чланова од прошле скупштине до данас умножио са 28.

Црногорско Поморство.

Св. Никола, 31. Августа. — Ове недјеље имали смо за три дана шилон приличан и кишу, па манстро тихо и ведро; у по ноћи шилон приличан и кишу, па очет шилон приличан, облачно и кишу, па грчко-леванат приличан и ведро, па манстро приличан и лијено вријеме. А море немирно.

Улазак и излазак Бојане није био слободан за пет дана.

Доједрише:

Траб. црн. „Хаирлије“, тон. 12. кап. Сулејман Мустафа, из Медве, су 3 момка, празан.

Траб. црн. „Хаирлије“, тон. 19. кап. Али Осман, из Медве, су 5 момака, крцат соли.

Траб. црн. „Бахрије“, тон. 36. кап. Сулејман Мустафа, из Обота, су 6 момака, крцат руја.

Траб. црн. „Срећан“, тон. 15. кап. Тахир Јусеф-Ага, из Обота, су 4 момка, празан.

Траб. црн. „Хаирлије“, тон. 12. кап. Сулејман Мустафа, из Медве, су 3 момка, крцат ориза.

Пар. црн. „Нови Пазар“, тон. 24. кап. Саво Петковић, из Медве су 6 момака, празан.

Поједрише:

Траб. црн. „Хаирлије“, тон. 12. кап. Сулејман Мустафа, за Медову, су 3 момка, празан.

Траб. црн. „Хаирлије“, тон. 24. кап. Али Осман, за Обот су 5 момака, крцат соли.

Траб. црн. „Бахрије“, тон. 36. кап. Сулејман Мустафа, за Тријешће, су 6 момака, крцат руја.

Траб. црн. „Срећан“, тон. 15. кап. Тахир Јусеф-Ага, за Валону, су 4 момка, празан.

Траб. црн. „Хаирлије“, тон. 12. кап. Сулејман Мустафа, за Обот, су 3 момка, крцат ориза.

Пар. црн. „Нови Пазар“, тон. 24. кап. Саво Петковић, за Обот, су 6 момака, празан.

ти чиста ваздуха и сухоте. Из гњилог и влажног земљишта диже се у неким приликама влага, смрад и клима болести у кућу, па ће ласно наћи прилике, да ти науди.

Кућа се гради у наклону од вјетра, зиме, бујице, поплаве и грома, а тражи се мјесто које је zgodно за посао, које је близу воде, пута и т. д. Да је склоњена а да и опет има довољно чиста ваздуха, свјетлости и сухоте одабери мјесто, које је отворено према југу или југоистоку, и окрени јој чело (т. ј. главна врата и прозоре) према том правцу. Тако ће је дохватити најзгоднији вјетрови, а тако ће је и сунце најдуже вјетрати. Осојна и хладовита мјеста (н. пр. честе) нијесу добра, јер их ријетко кад обасјава сунце, „па у коју кућу не улази сунце, улази ђекар.“ Дубоке заштитене котлине, увале, ровине, стрме косе и незаклоњени врхови, дна уз високе греде, долине врх којих се пред вече диже „чај“ или „црнад“ (т. ј. нека ситна танка магла као сивасти дим), равнице, гдје је бара и мртвица, или гдје „илина“ (рогоз, сита, трека) показује да их је било, гдје су бунари плитки и т. д., нијесу земљишта за здраву кућу, и треба их се клонити баш и онда, кад су им све друге прилике zgodне. Најбоље су жупе, рудине, висоравни и избрежине, а и питемо равнице и заталасани шумарци су обично брз пријекора.

Јеси ли мјесто већ одабрао, ваљати се постарати, да ти је и грађа добра. Митина, теби ријетко кад стоји до воље, којом ћеш грађом градити, али и опет се

нађе прилике, кад можеш и кад баш треба да бираш. Најпрече ти је, да тражиш суво и здраво градиво ма више стало труда и новаца. Грађа, која ласно влагу прима, а споро пропушта, није ни дураћина ни здрава. За темељ и меће (платна, скрионице) најбоља је суха добро печена, црвена цигла (опека), а није лош ни ломљен камен, особито ако га састављаш мелтом (малтером). Чврст набоб и черпак примају влагу и држе је дуго, па ако није подизан циглом или каменом, ријетко је праве сухоте. „Сухомећа“, т. ј. наслаган ломљен камен (бубуљ) без лијепа, лопча је одбрана од зиме, вјетра и кише, а тако исто и летар или чатма па ма их и лијено. Меће од брвана или дасака слабо пропуштају ваздух ако су добро склопљене, па с тога су брвнаре загушне и нездраве — а особито жети. Гдје није мелте (малтера оразана), узгаје или умјесе људи блато, муру или лијен, те њима везују и лијене. Лијенљена кућа је и дураћина и здравија, па за то је много јевтинија. Рогови, жноке, клучеви и друго градиво за кровину није толико важно, само га ваља добро ударити. И кров треба да пропушта ваздух, па гдје није томе прилике, онда ваља отворити на забату прозоре за ваздух. За кров је најбољи пријен или ћерамида, а гдје тога нема, узима се плоча (камен), шаполак, клас, шидра, (шидра), трека, рогоз, шаш, сита, слама, сијено (кровина), луб, бусен, па најпослије и сухо бршче. За здравље је све једно, само ако

Уциљ, 18. Септембра. — Ове недјеље имали смо вјетрове од II. III. и IV. четвртца умерене, лагунне и за вријеме типично, мало да не ведро и мирно море за 6 дана; на еквистак учини јаки вјетар од III. четвртца, облачно, сјењање, грмљавина, киша и узбуркано море.

Доједрише:

Траб. црн. „Брз“, тон. 19. кап. Бет Уси, из Дубровника, празан.

Траб. црн. „Аирлије“, тон. 18. кап. Фазли Мехмед, из Будве, празан.

Траб. црн. „Мурадје“, тон. 41. кап. Шефер Мехмед, из Тријешћа, крцат разне трговине и искрца нешто овдје.

Траб. црн. „Махмудје“, тон. 32. кап. Мехмед Сулејман, из Млетака, крцат разне трговине и искрца нешто овдје.

Траб. тур. „Св. Јован“, тон. 34. кап. М. Омер, из Драча, крцат жита за Дубровник.

Траб. црн. „Угурлије“, тон. 39. кап. Ислам Бег, из Тријешћа, крцат разне трг. искрца нешто овдје.

Траб. црн. „Срећан“, тон. 15. кап. Тахир Јусеф, из Бојане, празан.

Траб. црн. „Бахрије“, тон. 36. кап. С. Мустафа, из Обота, крцат вуње за Тријешће.

Траб. црн. „Аирлије“, тон. 25. кап. Фазли Сулејман, из Обота, крцат вуње за Тријешће.

Траб. црн. „Аирлије“, тон. 26. кап. Мехмед осман, из Бојане, празан.

Шкуна црн. „Аирлије“, тон. 62. кап. Адем Баим, из Бојане, крцат вуње за Млетке.

Траб. црн. „Сехини Дерија“, тон. 35. кап. Одо Бег, из Драча, крцат сјемена од лана за Млетке.

Барка црн. „Ристо Стојовић“, тон. 3. кап. Сулејман Закули, за Бојану, празан.

Бар. црн. „Сефил Бахер“, тон. 3. кап. Даут Мустафа, из Сијађе, са нешто сапуна.

Бар. црн. „Папагал“, тон. 5. кап. Јусеф Али, из Будве, празан.

Бар. црн. „Лијен Цвијет“, тон. 4. кап. Бет Бузук, из Драча, с путницима.

Бар. црн. „Прољезе“, тон. 2. кап. Али Асан, из Бојане, празан.

Бар. црн. „Аирлије“, тон. 3. кап. Усеин Адем, из Бојане, празан.

Бар. црн. „Канарица“, тон. 5. кап. Али Мехмед, из Бара, празан.

Бар. црн. „Сежана“, тон. 3. кап. Исмаил Мустафа, из Бара, са неколико кола манифатуре.

Бар. црн. „Св. Ђуро“, тон. 2. кап. Јусеф Адем, из Сијађе, крцат дрва.

Бар. црн. „Лијен Цвијет“, тон. 5. кап. Бет Бузук, из Бојане, празан.

Бар. црн. „Сефил Бахер“, тон. 3. кап. Даут Мустафа, из Сијађе, крцат дрва.

Бар. црн. „Српски Соко“, тон. 1. кап. М. Ставић, из Бара, са нешто ракије и хљеба.

Поједрише:

Траб. црн. „Брз“, тон. 19. кап. Бет Уси, за Драч, празан.

Траб. црн. „Аирлије“, тон. 18. кап. Фазли Мехмед, за Бојану, празан.

Траб. црн. „Мурадје“, тон. 41. кап. Шефер Мехмед, за Обот, крцат из Тријешћа.

Траб. црн. „Махмудје“, тон. 32. кап. Мехмед Сулејман, за Обот, крцат из Млетака.

Траб. тур. „Св. Јован“, тон. 34. кап. Мустафа Омер, за Дубровник из Драча.

Траб. црн. „Угурлије“, тон. 39. кап. Ислам Бег, за Обот, крцат из Тријешћа.

Траб. црн. „Срећан“, тон. 15. кап. Тахир Јусеф, за Дубровник, крцат дрва.

Траб. црн. „Бахрије“, тон. 36. кап. С. Мустафа, за Тријешће, из Обота.

Траб. црн. „Аирлије“, тон. 25. кап. Фазли Сулејман, за Тријешће, из Обота.

Бриг. црн. „Феиз Рабохни“, тон. 175. кап. Селим Али-Ага, за Трипоље, крцат дрва.

Шкун. црн. „Аирлије“, тон. 62. кап. Адем Баим, за Млетке, крцат из Обота.

Траб. црн. „Сехини Дерија“, тон. 35. кап. Одо Бег, за Млетке, крцат из Драча.

Барка црн. „Прољезе“, тон. 42. кап. Али Асан, за Бојану, празан.

Барка црн. „Ристо Стојовић“, тон. 3. кап. Сулејман Закули, за Бојану, празан.

Бар. црн. „Сефил Бахер“, тон. 3. кап. Даут Мустафа за Сијађу с путницима.

Бар. црн. „Српски Соко“, тон. 1. кап. М. Ставић, за Сијађу, крцат петроља.

Бар. црн. „Папагал“, тон. 5. кап. Јусеф Али, за Драч, празан.

Бар. црн. „Сежана“, тон. 3. кап. Исмаил Мустафа, за Драч, празан.

Бар. црн. „Лијен Цвијет“, тон. 4. кап. Бет Бузук, за Бојану, празан.

Бар. црн. „Прољезе“, тон. 2. кап. Али Асан, за Бар, крцат дива.

Барка црн. „Канарица“, тон. 5. кап. Али Мехмед, за Бар, с путницима.

Барка црн. „Саламу“, тон. 1. кап. Адем Марући, за Будву, с путницима.

Бар, 26. Септембра. — Ове недјеље имали смо прве шест дана вјетрове од југа и запада са узбуњеним морем, небо облачно и велике кише, а од два дана вјетар источни и сјевер, лијено вријеме и ведро небо.

Барометар бијаше саснао на 75—6, а данас 77—4.

Стање температуре Ф. 17.

18. ов. м. дође у нашу луку из Бридизи траб. итал. „Верђине дел Кармини“, кап. Динуцио Бузене Марија, тон. 12, са нешто мало трговине за овдје а да крца живог за Италију.

19. т. м. врати се редовно из Крфа и Арбаније пар. аус. уг. „Змирне“, тон. 469, кап. Ф. Смирнин, који искрца неколико путника и трговине за ову луку и крену сјутра дан у 5 сати у јутро за Далмацију и Тријешће.

21. т. м. дође уредно из Тријешћа и Далмације пароб. аус. уг. „Данубијо“, тон. 600, кап. Ђ. Николић, који крену у одређено вријеме за Арбанију и Крф.

Иети дан дође у нашу луку због рђавог времена и траб. аус. уг. „Складна браћа“, тон. 45, кап. Бабаровић Паоло, из Фиуме, крцат лењама за Занте.

Телеграми „Гласа Црногорца.“

СОФИЈА, 27. Септембра. — Скупштина је усвојила с великом већином погодбу за отплату дуга Рисији и за везе железничке.

БИОГРАД, 27. Септембра. — Министар иностраних дјела полази у петак у Беч, да поднесе писма којима се позива са своје службе заступничке код бечкога двора и да потпише уговор четворне конференције.

КОПЕНХАГЕН, 30. Септембра. — Данас су Њихова Императорска Величанства Цар и Царица пошли одавде за Петроград.

БЕЧ, 30. Септембра. — Званични лист саопштава наименовање пот-

раш врата и прозоре, не мисли на зиму, него на ваздух и свјетлост. Нека су ти пространи и нека их је толико, колико је доста, да пропусте довољно ваздуха и свјетлости. Рачуна се од прилике, да је доста, један дио прозора на осам дијелова простора у кући, а то ће рећи, да кућа смије захватити само осам пута толико, колико захватају прозори на њој. По том размје у отвори прозоре средње величине, јер нити је добро много малих ни мало великих прозора. И то гледај, да не дођу на високо, т. ј. одмах под стреју. Прозори ваља да имају своје ћерњиво (оплату, оквир). У ћерњиву се урежу окна од стакла, а не од бешике, коже или хартије. Зими требају двоја ћерњива и двоја стакла, (зимњи прозори) али их ваља тако удесити, да се по гдјекоје окно може и посебике отворити и затварати како ће се моћи провјетравати. Капци на прозорима ваљају само онда, ако пропуштају ваздух а заклањају од прејакe свјетлости, кише или других непогода. Најбоље су т. зв. „шалукатре“ као што их виђаш по кућама у варони. Њих можеш удесити и да те бране од прејакe свјетлости и друге невоље, па да ти и опет не заступају чист ваздух с поља.

(Наставиће се.)

